

UEFA

Pravilnik UEFA o bezbednosti i sigurnosti

2019.

SADRŽAJ

Uvod

I. Opšte odredbe

Član 1 - Oblast primene

Član 2 - Svrha

Član 3 - Definicija izraza

Član 4 - Određivanje oficira za bezbednost i sigurnost

Član 5 - Saradnja i komunikacija sa navijačima

II. Saradnja

Član 6 - Dužnost da se sarađuje sa javnim vlastima

Član 7 - Identifikacija odgovornih osoba

Član 8 - Obezbeđenje

Član 9 - Grupa za vezu

Član 10 - Odvajanje gledalaca i strategija rasterivanja gužve

Član 11 - Inspekcija stadiona

Član 12 - Prva pomoć za gledaoce

Član 13 - Službe za hitne slučajeve

III. Ulaznice

Član 14 - Prodaja ulaznica

Član 15 - Raspodela ulaznica

Član 16 - Detalji vlasnika ulaznice

Član 17 - Strategija raspodele ulaznica

Član 18 - Crno tržište i mera protiv krivotvorenenja

Član 19 - Kvote ulaznica

Član 20 - Cene ulaznica

Član 21 - Informacije na ulaznicama

Član 22 - Informacije za sve navijače

IV. Gostujuća ekipa i navijači

Član 23 - Bezbednost gostujuće ekipe

Član 24 - Putovanje gostujućih navijača

Član 25 - Informacije za gostujuće navijače

V. Kontrola stadiona i ulaz

Član 26 - Provera i čuvanje stadiona

Član 27 - Razdvajanje gledalaca

Član 28 - Informacije za gledaoce

Član 29 - Prisustvo osoblja za bezbednost i sigurnost

Član 30 - Otvaranje kapija stadiona za gledaoce

Član 31 - Postavljanje znakova

Član 32 - Osoblje za bezbednost

Član 33 - Provera i pretresanje gledalaca

Član 34 - Odbijen ulaz na stadion ili zabrana prilaska stadionu

VI. Kontrola gledalaca na stadionu
Član 35 - Prisustvo obezbeđenja
Član 36 - Distribucija alkohola
Član 37 - Ograničenje kretanja gledalaca
Član 38 - Prolazi za publiku
Član 39 - Vrata i kapije
Član 40 - Zaštita prostora za igru
Član 41 - Kontrolna soba na stadionu
Član 42 - Ponovljeni snimci na velikom ekranu
Član 43 - Sistem javnog oglašavanja
Član 44 - Političko delovanje
Član 45 - Provokativna delovanja i rasizam
Član 46 - Zadržavanje navijača na stadionu

VII. Finalne odredbe

Član 47 - Nepoštovanje pravilnika
Član 48 - Aneksi
Član 49 - Važeća verzija
Član 50 - Usvajanje, ukidanje i stupanje na snagu

Aneks A: Plan UEFA o 10 tačaka o rasizmu
Aneks B: Rezolucija "Evropski fudbal ujedinjen protiv rasizma"
Aneks C: Uputstva za zvaničnike utakmica u slučajevima rasističkog ponašanja na fudbalskim stadionima

Uvod

Na osnovu člana 50(1) Statuta UEFA usvojen je sledeći pravilnik:

I   Opšte odredbe

Član 1 - Oblast primene

1.01 Ovaj pravilnik se primenjuje kad god se na njega pozove pravilnik za neko određeno takmičenje koje se igra pod pokroviteljstvom UEFA. Taj pravilnik može da sadrži dalje zahteve koji se dodaju na, ili zamenjuju, odredbe ovog pravilnika.

1.02 Ovaj pravilnik navodi organizacione mere za bezbednost i sigurnost na i oko stadiona pre, tokom i posle svake utakmice u dotičnom takmičenju.

1.03 Ovaj pravilnik ne čini iscrpnu listu organizacionih mera koje treba da preduzme organizator utakmice i savezi ili klubovi učesnici, i ne utiče na pravne obaveze koje nastaju iz primenljivog nacionalnog zakona.

Član 2 - Svrha

2.01 Svrha ovog pravilnika je da organizator utakmice i savezi ili klubovi učesnici budu svesni svojih obaveza i odgovornosti pre, tokom i posle neke utakmice da bi obezbedili sigurnu, bezbedni u prijatnu okolinu za svakog ko je prisutan.

Član 3 - Definicija izraza

3.01 U svrhu ovog pravilnika, važe sledeće definicije:

- a) TV sistem zatvorenog kola: fiksne kamere sa pratećim objektima ("paniranje" - praćenje kamerom okretanjem oko njene ose) za nadgledanje gledalaca, pristupa stadionu i ulaza, i svih prostora koji se vide u okviru stadiona.
- b) Kontrolna soba: soba rezervisana za osoblje i zvaničnike koji imaju sveobuhvatne odgovornosti za sva pitanja u vezi sigurnosti i bezbednosti na utakmici, tj. policijski komesar zadužen za utakmicu, komesar za bezbednost saveza ili kluba, komesar za bezbednost stadiona i njegovo osoblje.
- c) Sistem za osvetljenje u hitnim slučajevima: sistem koji obezbeđuje da osvetljenje postoji u slučaju nestanka struje, uključujući i sve izlaze i izlaze za evakuaciju, a u svrhe obezbeđivanja sigurnosti i upućivanja gledalaca.
- d) Organizator utakmice: savez ili klub odgovoran za organizaciju utakmice koja se igra kod kuće ili savez, klub ili druga strana odgovorna za organizaciju utakmice na neutralnom terenu, bez obzira na to da li je jedna od njenih ekipa uključena.
- e) Policija: javni organ odgovoran za održavanje javnog reda i bezbednosti na utakmici.

- f) Privatno obezbeđenje: obučena osoba (bilo direktno zaposlena ili pod ugovorom) procenjena kao kompetentna da preduzme svoje dodeljenje funkcije iz oblasti bezbednosti i sigurnosti na i oko stadiona. Ova uloga se razlikuje od uloge redara, utoliko da privatno obezbeđenje može imati dodatne uloge koje zahtevaju posebnu dozvolu po nacionalnom zakonu.
- g) Sistem javnog oglašavanja: elektronski sistem zvučnika kojima se mogu prenositi jasne poruke svim gledaocima istovremeno.
- h) Javni organi: bilo koji nacionalni ili lokalni organi sa bilo kakvom odgovornošću u pripremi i primeni bezbednosnih, sigurnosnih ili uslužnih mera u vezi sa fudbalskom utakmicom, npr. policija, prva pomoć, medicinske službe i vatrogasne službe.
- i) Bezbednost: svaka mera određena da zaštiti zdravlje i dobrobit pojedinaca i grupa koje prisustvuju, rade ili učestvuju u utakmici.
- j) Sigurnost: svaka mera određena da spreči, umanji rizik i odgovori na kriminalnu aktivnost ili nered počinjen u vezi sa utakmicom.
- k) Obezbeđenje: policijski, privatno obezbeđenje i redari.
- l) Usluga: svaka mera određena da se pojedinci ili grupe osećaju udobno i dobrodošlim kada prisustvuju utakmici.
- m) Redar: obučena osoba (bilo direktno zaposlena ili pod ugovorom) procenjena kao kompetentna da preduzme svoje dodeljenje funkcije iz oblasti bezbednosti i sigurnosti na i oko stadiona.
- n) Oficir za vezu sa navijačima: osoba koja deluje kao ključni kontakt za navijače nacionalnog saveza ili kluba.

3.02 U ovom pravilniku, muški rod se odnosi i na ženski.

Član 4 - Određivanje oficira za bezbednost i sigurnost

4.01 Svaki savez i klub mora da odredi kompetentnu osobu kao oficira za bezbednost i sigurnost, da bi on obavljao sledeće funkcije:

- a) razvio, primenio i proverio politiku i proce bezbednosti i sigurnosti, uključujući menadžment rizika i planiranje;
- b) bio glavni kontakt između javnih organa i saveza ili kluba po pitanju organizacije bezbednosti i sigurnosti na utakmicama UEFA;
- c) upravljao operacijama bezbednosti i sigurnosti na utakmicama, uključujući resurse, brifinge, implementaciju i izveštavanja;
- d) postarao se da su stadionska infrastruktura, sistemi i oprema sertifikovani i spremni za relevantnu svrhu.

Komesar za bezbednost i sigurnost mora biti kvalifikovan u skladu sa okvirom relevantnog nacionalnog zakona.

4.02 Komesar za bezbednost i sigurnost bi trebalo da bude obučen i iskusan po pitanju kontrole mase i bezbednosti i sigurnosti na fudbalskim utakmicama.

Član 5 - Saradnja i komunikacija sa navijačima

5.01 Savezi i klubovi se podstiču da razviju i održe proaktivnu i redovnu komunikaciju sa navijačima i njihovim predstavnicima, da bi razvili partnerstvo i rešili probleme.

5.02 Savezi i klubovi bi trebalo da razmotre pripremu navijačke povelje koja bi navodila zajednička očekivanja i obaveze.

5.03 Savezi i klubovi bi trebalo da odrede oficira za vezu sa navijačima, koji bi bio ključni kontakt za navijače.

II Saradnja

Član 6 - Dužnost da se sarađuje sa javnim vlastima

6.01 Savezi ili klubovi učesnici moraju da obezbede delotvornu i uspešnu razmenu informacija, uključujući razmenu prekograničnih podataka, da bi se garantovao bezbedan, siguran i prijatan događaj.

6.02 Savezi i klubovi moraju da obezbede da su lokalni, nacionalni i međunarodni sporazumi o koordinaciji postavljeni tako da obezbede integrисани pristup bezbednosti, sigurnosti i usluzi. To uključuje primenu mera u saradnji sa javnim organima, da bi se sprečilo prisustvo osoba kojima je prisustvo na utakmicama zabranjeno bilo administrativnim, bilo zakonskim naredbama.

6.03 Organizator utakmice je odgovoran za vezu sa javnim organima u zemlji/gradu domaćinu, da bi obezedio da rade u pravcu primene mera koje se nalaze u ovom pravilniku.

6.04 U saradnji sa javnim organima, organizator utakmice mora da uključi jasne politike i procedure po pitanjima koja bi mogla da utiču na upravljanje masom i bezbednosnim i sigurnosnim rizicima, posebno u vezi sa upotreboti pirotehnike, nasilnog ponašanja i rasističkog ili diskriminišućeg ponašanja. U vezi sa pirotehnikom, organizator utakmice i savezi ili klubovi učesnici se podsećaju na sledeća uputstva UEFA:

- a. nikakva bezbedna upotreba pirotehnike nije moguća u prostorima sa navijačima u okviru fudbalskih stadiona;
- b. kada se pirotehnika baci na teren, igrači i zvaničnici moraju da se udalje od pirotehnike;
- c. sudija će možda morati da prekine igru dok se pirotehnika bačena na teren ne ugasi;
- d. pirotehnikom niko ne sme rukovati dok se ona ne ugasi, i čak i tad njome smeju rukovati samo obučene i opremljene osobe.

6.05 Po pitanju saradnje između policijskih snaga uključenih u utakmicu, organizator utakmice bi trebalo da podstakne domaće policijske snage da traže prisustvo policije gostujuće delegacije, tamo gde nivo rizika navodi da je to preporučljivo.

Član 7 - Identifikacija odgovornih osoba

7.01 Organizator utakmice mora da identifikuje:

- a) Policijskog komandira i/ili komesara za bezbednost sa sveobuhvatnom odgovornošću za bezbednost i sigurnost po pitanju utakmice;
- b) sve ostale osobe zadužene za sigurnost/bezbednost, medicinske službe i vatrogasne službe.

Član 8 - Obezbeđenje

8.01 Organizator utakmice i relevantne policijske snage moraju da se dogovore o strukturi komande i kontroli događaja, i da obezbede da je to jasno dokumentovano uz navođenje okolnosti, ako ih ima, kada se kontrola stadiona prebací sa uprave stadiona na policiju.

8.02 U saradnji sa javnim organima, organizator utakmice mora da obezbedi da ima dovoljno redara i privatnog obezbeđenja da bi se obezbedila sigurnost opšte publike i učesnika utakmice u okviru stadiona i njegovoj neposrednoj okolini. Gde je to potrebno, policija treba da je u stanju da pomogne redarima i privatnom obezbeđenju u suprotstavljanju bilo kakvom izbjivanju nasilja ili nereda.

Član 9 - Grupa za vezu

9.01 Organizator utakmice mora da osnuje grupu koju će činiti:

- a) viši zvaničnik koji deluju u ime organizatora utakmice;
- b) viši predstavnik:
  - svake dotične javne vlasti;
  - redara;
  - vlasnika stadiona;
  - ekipa učesnica;
- c) komesar za bezbednost saveza ili kluba;
- d) delegat UEFA;
- e) komesar za bezbednost UEFA, ako ga ima.

9.02 Organizator utakmice mora da odredi adekvatno mesto za sastanke u okviru stadiona, gde grupa treba da se sastaje u slučaju ozbiljnog hitnog slučaja.

9.03 Članovima grupe za vezu mora da se da kratak, kodirani zvučni znak koji će biti emitovan preko sistema javnog oglašavanja u svrhe njihovog pozivanja na dogovorenou mesto sastanka.

9.04 Članovi grupe moraju da odu na dogovorenou mesto sastanka bez nepotrebnog odlaganja. Organizator utakmice mora da obezbedi da članovi grupe za vezu mogu slobodno da komuniciraju telefonom ili radiom sa kontrolnom sobom stadiona ili drugim mestom gde se održava sastanak grupe za vezu.

Član 10 - Odvajanje gledalaca i strategija rasterivanja gužve

10.01 Za utakmicu na kojoj su gledaoci odvojeni, strategija odvajanja mora da bude napravljena od strane organizatora utakmice u saradnji sa policijom i/ili komesarom za bezbednost. Ako je to potrebno, ova strategija će uključivati i strategiju parkiranja za različite grupe navijača.

10.02 O strategiji raskrčenja gužve na kraju utakmice mora da se razgovara na organizacionom sastanku ujutru, na dan utakmice.

Član 11 - Inspekcija stadiona

11.01 Organizator utakmice mora da obezbedi da je stadion na kome se igra utakmica detaljno pregledan i da je u potpunosti u skladu sa sertifikatom o bezbednosti stadiona koji izdaju relevantni javni organi.

11.02 Ovaj sertifikat o bezbednosti mora da važi najviše godinu dana od datuma utakmice i na zahtev UEFA, mora se danti na uvid.

Član 12 - Prva pomoć za gledaoce

12.01 Broj i kvalifikacija osoba koje su određene da daju prvu pomoć gledaocima mora biti odobren od strane relevantnih javnih organai, koji će odrediti i broj ambulantnih kola koja će biti pozicionirana na mestu odigravanja utakmice, a tokom te utakmice.

12.02 Osobe koje daju prvu pomoć moraju biti lako prepoznatljive.

Član 13 - Službe za hitne slučajeve

13.01 Adekvatne sobe i pomoći objekti unutar i oko stadiona moraju biti obezbeđeni za policiju, medicinsku i vatrogasnu službu, u skladu sa zahtevima dotičnih javnih organa.

III Ulaznice

Član 14 - Prodaja ulaznica

14.01 Prodaja ulaznica mora biti strogo kontrolisana.

14.02 Gostujući savez ili klub bi trebalo da razmotri usvajanje sistema za distribuciju ulaznica za svoje putujuće navijače u gradu u kome će se utakmica igrati. Ulaznice bi trebalo distribuirati tek posle dobijanja dokumentovanog dokaza identifikacije od strane navijača kojima su ulaznice prodate.

14.03 U svim slučajevima, ulaznice mogu biti prodavane na stadionu ili bilo gde u istom gradu na dan utakmice, samo uz odobrenje policije i/ili drugih nadležnih vlasti i uz konsultaciju sa savezima ili klubovima učesnicima.

Član 15 - Raspodela ulaznica

15.01 Svaki savez ili klub učesnik kome se dodeljuju ulaznice za utakmicu je odgovoran da obezbedi da te ulaznice budu raspodeljene samo među njegovim navijačima.

15.02 Kada se utakmica igra na neutralnom terenu, organizator utakmice je odgovoran da nijedna od njegovih ulaznica ne bude prosleđena navijačima ekipa učesnica.

15.03 Organizatori utakmice i savezi ili klubovi kojima su ulaznice dodeljene biće apsolutno odgovorni ako se bilo koja ulaznica nađe na crnom tržištu ili u rukama neovlašćenih osoba ili agencija.

Član 16 - Detalji vlasnika ulaznice

16.01 Savezi ili klubovi učesnici bi trebalo da drže detaljne dosijee onih osoba kojima su ulaznice prodate ili date. Ta baza treba da sadrži imena, adrese i datume rođenja svih tih osoba.

16.02 Sve lične informacije moraju, po zahtevu, biti stavljenе na raspolaganje UEFA, organizatoru utakmice i lokalnoj ili državnoj policiji zemalja u kojima se utakmica igra, u skladu sa poštovanjem primenljivih zakona. Ako se traži, trebalo bi to dati i policiji u zemljama kroz koje navijači prolaze na putu do krajnje destinacije u kojoj se utakmica igra.

16.03 Kada se ulaznice dodeljuju trećim stranama, uključujući i navijačke klubove, organizator utakmice, savez ili klub moraju da se postaraju da te treće strane ne proslede ulaznice osobama koje nisu dostavile dokumentovani dokaz o identifikaciji.

16.04 Tamo gde gostujući savez ili klub ne ispunе zahteve u vezi sa beleženjem detalja vlasnika ulaznica i raspoloživošću tih informacija, onda kao disciplinska mera može biti izrečena delimična ili totalna redukcija od 5% dodele ulaznica za naredu(e) utakmicu(e) tog saveza ili kluba.

16.05 Gostujući savez ili klub moraju da dostave sve moguće informacije o broju osoba za koje se veruje da će putovati na gostujuću utakmicu bez ulaznice. Informacije bi trebalo dostaviti i za potencijalni zahtev za ulaznicama od navijača gostujućeg kluba koji je u zemlji ili gradu domaćinu.

Član 17 - Strategija raspodele ulaznica

17.01 U konsultaciji sa policijom i/ili drugim javnim vlastima, organizator utakmice mora da obezbedi da, ako se smatra potrebnim, ulaznice budu raspodeljene na takav način da se obezbedi optimalna razdvojenost različitih grupa navijača, imajući na umu da, za utakmicu koja se igra na neutralnom terenu, može biti tri grupe gledalaca, tj. navijača obe ekipe učesnice i lokalnih, neutralnih navijača.

17.02 Kao deo dogovora o razdvajaju, potencijalni navijači moraju biti obavešteni o sledećem:

- a) o sektorima stadiona za koje je dozvoljena kupovina ulaznica;
- b) da, ako se nađu u pogrešnom sektoru, među suparničkim navijačima, mogu biti udaljeni sa stadiona, kako već odluči policija i/ili druge javne vlasti.

17.03 Kada se strategija raspodele ulaznica utvrdi sa policijom i/ili drugim javnim vlastima i ulaznice se u skladu sa tim raspodele, nikakva razmatranja neće biti uzeta u obzir da se ta strategija promeni, sem ako razdvajanje gledalaca zahteva da se neke ulaznice za određeni sektor povuku iz prodaje.

Član 18 - Crno tržište i mere protiv krivotvorenja

18.01 Organizator utakmice će, ako je to potrebno, razgovarati sa policijom i/ili drugim javnim vlastima koje akcije da se preduzmu protiv preprodavaca ulaznica sa crnog tržišta oko stadiona, posebno imajući u vidu da takve aktivnosti mogu da ugroze strategiju razdvajanja.

18.02 Takva akcija može da se ogleda i u ograničavanju broja ulaznica koje se prodaju po osobi.

18.03 Najsfisticiranije mere protiv krivotvorenja moraju biti unete na ulaznice za utakmice, i sav bezbednosni personal na dužnosti na i oko stadiona mora biti

upoznat sa ovim merama, da bi se olakšala brza identifikacija krivotvorenih ulaznica.

18.03 Čim organizator utakmice postane upoznat da krivotvorene ulaznice možda kruže, mora kontaktirati policiju i/ili druge javne vlasti da bi se dogovorili o strategiji rešavanja problema.

Član 19 - Kvote ulaznica

19.01 Dotični savezi ili klubovi moraju da se dogovore o kvotama ulaznica, sem ukoliko pravilnik dotičnog takmičenja ne predviđa da je administracija UEFA odgovorna za donošenje takve odluke.

19.02 Gostujućem savezu ili klubu se mora dodeliti 5% od ukupnog kapaciteta stadiona, kao ulaznice za njihove navijače u određenom sektoru stadiona. Ovaj sektor stadiona mora biti takav da se može odvojiti od ostalih sektora. Lokacija gostujućih navijača u okviru sektora mora biti unapred dogovorena od strane policije i javnih organa.

19.03 Čak i ako prostor odvajanja na stadionu za gostujuće navijače ima više od 5 procenata ukupnog kapaciteta stadiona, sva mesta u odvojenom prostoru moraju biti na raspolaganju gostujućem savezu ili klubu.

Član 20 - Cene ulaznica

20.01 Sem ukoliko se dotični savezi ili klubovi ne dogovore drugačije, cene ulaznica za navijače gostujuće ekipe ne smeju preći iznos plaćen za ulaznice uporedne kategorije koje se prodaju navijačima domaće ekipe, ne računajući ulaznice koje su naraspolaganju vlasnicima sezonskih ulaznica, osobama koje su članovi navijačkog kluba ili ulaznice prodate kao deo promotivnog paketa.

20.02 Sem ukoliko se savezi ili klubovi učesnici ne dogovore drugačije u pisanoj formi, 200 ulaznica 1. kategorije će se razmeniti na bazi reciprociteta.

Član 21 - Informacije na ulaznicama

21.01 Na ulaznicama moraju da se nalaze sve informacije koje vlasnicima ulaznica mogu biti od pomoći, tj. naziv takmičenja, nazivi ekipa koje se takmiče, ime stadiona, datum i početak i jasno obaveštenje o lokaciji sedišta (sektor, red, broj sedišta).

Član 22 - Informacije za sve navijače

22.01 Organizator utakmice mora da dostavi sledeće informacije svim navijačima:

- a) vreme otvaranja stadiona;
- b) mapa stadiona, uključujući puteve ka stadionu, parking mesta za automobile, stanice javnog prevoza (autobus, podzemna železnica, tramvaj), lokacija sektora (A, B, C ili slično tome);
- c) pravila stadiona, uključujući zabranu ulaska na stadion u slučaju posedovanja alkohola, posedovanje i upotreba pirotehnike i uvredljivih članaka, kao i proceduru pretresanja gledalaca.

IV   Gostujuća ekipa i navijači

Član 23 - Bezbednost gostujuće ekipe

23.01 Organizator utakmice mora da traži saradnju lokalne policije da bi se obezbedila bezbednost gostujuće ekipe i zvaničnika u njihovom hotelu i kada putuju do i sa treninga i utakmice.

23.02 Organizator utakmice mora da preduzme odgovarajuće procene rizika u saradni sa policijom i, gde god policijska pratnja nije obezbeđena za kretanje ekipa i zvaničnika, razlozi treba da budu zabeleženi u toj proceni rizika i dati UEFA na organizacionom sastanku na dan utakmice.

Član 24 - Putovanje gostujućih navijača

24.01 Kada procena rizika UEFA ne preporučuje putovanje navijača na utakmicu u gostima, organizator utakmice i savezi ili klubovi učesnici moraju da urade sve što je u njihovoј moći da spreče navijače od putovanja.

24.02 Po pitanju svih utakmica kojima će prisustrovati navijači gostujućeg saveza ili kluba, redari oraju biti obezbeđeni od strane tog gostujućeg saveza ili kluba, da bi pratili i pomogli gostujućim navijačima. Ti redari su tačka veze za organizatore utakmice, javne organe i navijače, i pomažu navijačima tokom njihovog putovanja do i od mesta odigravanja utakmice, kao i na samu utakmicu. Oni ne predstavljaju zamenu redarima iz saveza ili kluba domaćina u bilo kojoj od njihovih dužnosti. Broj domaćih redara ne sme biti smanjen zbog prisustva gostujućih redara.

24.03 Broj gostujućih redara bi trebalo da je proporcionalan broju navijača koji putuju. Dva redara moraju biti obezbeđena na svakih 500 navijača, do najviše 1000. Sledeća 4 gostujuća redara moraju biti obezbeđena za svaku dodatnu hiljadu ili deo jedne hiljade gostujućih navijača. Domaćin za vezu sa navijačima može biti uključen u ukupan broj gostujućih redara.

24.04 Kada gostujući savez ili klub ne ispune gore navedene zahteve u obezbeđivanju gostujućih redara, delimična ili totalna redukcija od 5% ulaznica koje se dodeljuju za narednu(e) utakmicu(e) koja(e) uključuje dotični savez ili klub može biti izrečena kao disciplinska mera.

Član 25 - Informacije za gostujuće navijače

Savezi i klubovi domaćini moraju da obezbede gostujućim savezima i klubovima što je moguće više informacija o dotičnoj zemlji, koje bi se prosledile gostujućim navijačima, recimo na svojoj veb stranici, uključujući sledeće:

- a) Viza, ukoliko je potrebna
- b) Carinske restrikcije i ograničenja u vezi sa uvozom
- c) Sredstvo plaćanja (banknote) i ekvivalent u vrednosti
- d) Udaljenost različitih punktova dolaska (aerodrom, stanica, luka) do centra grada i stadiona

- e) Adresa punkta za hitne slučajeve, i ime kontakt-osobe organizatora utakmice u inostranstvu
- f) Adresa i broj telefona odgovarajuće ambasade ili konzulata
- g) Mapa stadiona sa naznačenim sektorima stadiona, kao i prilaznim putevima ka stadionu iz grada, i lokacijom određenih parking - zona
- h) Podaci o sredstvima javnog prevoza od centra grada do stadiona
- i) Posebne zakonske odredbe u vezi sa nedoličnim ponašanjem na fudbalskim utakmicama u zemlji domaćina
- j) Predmeti koji su zabranjeni unutar stadiona
- k) Informacije o poznatim nivoima policijske tolerantnosti
- l) Podaci o približnim cenama hrane, taksija i javnog prevoza
- m) Upozorenja lokalnih zdravstvenih ustanova, ako ih ima.

V Kontrola stadiona i ulaz

Član 26 - Provera i čuvanje stadiona

26.01 Organizator utakmice mora da obezbedi sledeće:

- a) stadion je čuvan od neovlašćenog upada tokom adekvatnog perioda pre dana utakmice. Taj period bi trebalo da je definisan u skladu sa generičkom procenom rizika obavljenom za tu utakmicu od strane organizatora utakmice i javnih organa;
- b) obimna bezbednosna inspekcija stadiona - traženje neovlašćenih osoba ili zabranjenih predmeta/supstanci - obavlja se pre nego što se gledaoci puste na stadion. Ova provera treba da uključuje i krov stadiona.

Član 27 - Razdvajanje gledalaca

27.01 Ako okolnosti to nalažu, razdvajanje različitih grupa navijača mora početi što je moguće dalje od stadiona, da bi se sačuvalo od neželjenog mešanja različitih grupa na prilazima stadionu ili delovima gde su obrtni krstovi.

27.02 Za različite grupe navijača mora biti obezbeđen odvojeni parking za automobile i autobuse, najbolje na različitim delovima stadiona i što je bliže moguće dotičnim sektorima navijača.

Član 28 - Informacije za gledaoce

28.01 Organizator utakmice mora da osigura da su gledaoci svesni, pre početka utakmice, objave putem javnog sistema oglašavanja ili drugi prigodni načini, svih mera i kontrola u vezi sa utakmicom.

28.02 Organizator utakmice mora da podseti navijače o značaju nepokušavanja unošenja zabranjenih predmeta ili supstanci na stadion, o potrebi da se ponašaju na sportski i razumno suzdržan način, i o potencijalno ozbiljnim posledicama po igrače i ekipu za koju navijaju zbog svakog kršenja ovih obaveza, uključujući i diskvalifikaciju sa takmičenja.

Član 29 - Prisustvo osoblja za bezbednost i sigurnost

29.01 Osoblje stadiona, osobe koje pružaju prvu pomoć, osoblje medicinske i vatrogasne službe, kao i najavljavač(i) preko sistema oglašavanja moraju biti na svojim određenim mestima na i oko stadiona pre nego što se stadion otvori za javnost.

Član 30 - Otvaranje kapija stadiona za gledaoce

30.01 Organizator utakmice, zajedno sa komesarom policije za utakmicu i komesarom za bezbednost, mora da odluči u koje vreme bi trebalo da se otvore kapije stadiona, uzimajući u obzir sledeće kriterijume:

- a) kapacitet ljudi na ulasku, koji se određuje maksimalnim brojem gledalaca koji bezbedno mogu da uđu na stadion u periodu od jednog sata, na osnovu pristupa ili protoka ljudi na obrtnim krstovima, na stadion kao celinu i na svaki sektor stadiona;
- b) očekivan broj gledalaca i sveukupni maksimalni bezbedni kapacitet stadiona;
- c) strategija razdvajanja izvan stadiona;
- d) bilo koje okolnosti za neku određenu utakmicu koja zahteva režim detaljnijeg pretresa.

Član 31 - Postavljanje znakova

31.01 Tamo gde je sistem ulaznica takav da se bojama obeležavaju sektori, adekvatne boje se moraju pojaviti na svim znakovima koji upućuju gledaoce na različite sektore stadiona.

Član 32 - Osoblje za bezbednost

32.01 Obrtni krstovi i ulazna ili izlazna vrata ili kapije moraju biti operativni i njima moraju da upravlja adekvatno trenirano osoblje za bezbednost.

32.02 Adekvatno osoblje za bezbednost mora biti na raspolaganju na svim prilazima stadionu, na obrtnim krstovima, i kroz celu unutrašnjost stadiona, po diskrecionom pravu policijskog komesara za utakmicu i komesara za bezbednost.

32.03 Dovoljno i adekvatno trenirani redari moraju biti na dužnosti unutar stadiona da bi osigurali da su navijači upućeni do svojih sedišta efikasno i bezbedno, bez odlaganja i konfuzije.

32.04 Svo osoblje za bezbednost treba da je upoznato sa planom stadiona i sa procedurama za bezbednost, hitne slučajeve i evakuaciju.

Član 33 - Provera i pretresanje gledalaca

33.01 Gledaoci će prvo biti prekontrolisani od strane osoblja za bezbednost na spoljnim ogradama ako ih ima, ili na spoljnjem kordonu koji napravi osoblje za bezbednost u slučaju onih mesta odigravanja koja nemaju spoljne ograde, da bi osigurali da obrtnim krstovima prilaze samo vlasnici ulaznica, i da bi obavili prve provere da bi se sprečio unos zabranjenih predmeta/supstanci na stadion.

33.02 Konačni pretres i pretrage mora da obavi osoblje za bezbednost izvan ulaza sa obrtnim krstovima da bi se obezbedilo sledeće:

- a) ulazak gledalaca na tačan deo stadiona;
- b) gledaoci ne smeju da unose bilo kakav alkohol na stadion, kao ni vatromet bilo koje vrste, ili bilo koje predmete/supstance koji liče na nešto što bi se upotrebilo u činovima nasilja;
- c) pristup je zabranjen poznatim ili potencijalno problematičnim osobama, ili osobama koje su pod uticajem alkohola ili droge.

33.03 Provera i pretres gledalaca mora biti obavljeno razumno i brzo da bi se obezbedilo da gledaoci ne budu pretresani više od jednom, i da same pretrage ne postanu uzrok nepredviđenog zadržavanja ili stvore nepotrebnu tenziju.

33.04 Svaki gledalac će biti proveren i pretresen od strane člana osoblja obezbeđenja istog pola.

Član 34 - Odbijen ulaz na stadion ili zabrana prilaska stadionu

34.01 Organizator utakmice mora da sarađuje sa policijom da bi se osiguralo da svaka osoba kojoj je iz nekog razloga zabranjen ulazak na stadion, ili koja je izbačena sa stadiona, ne bude primljena ili ponovo primljena, i da se dotična osoba drži podalje od stadiona tokom utakmice, u najmanju ruku dok se svi gledaoci ne raziđu.

VI Kontrola gledalaca na stadionu

Član 35 - Prisustvo obezbeđenja

35.01 Obezbeđenje, osobe koje pružaju prvu pomoć, medicinska i vatrogasna služba, i spiker(i) preko sistema oglašavanja, moraju ostati na svojim mestima na i oko stadiona sve vreme dok je publika na stadionu i dok se gužva ne raziđe, u skladu sa instrukcijama komesara policije za utakmicu ili komesara za bezbednost.

Član 36 - Distribucija alkohola

36.01 Organizator utakmice:

- a) sme da prodaje ili distribuira alkohol samo u okviru stadiona ili njegovih privatnih delova ako, i u okviru, limita dozvoljenih po nacionalnom i lokalnom zakonu, kako je i primenljivo s vremenom na vreme;
- b) mora osigurati da su sva alkoholna i bezalkoholna pića koja se prodaju ili distribuiraju u papirnim čašama ili otvorenim plastičnim posudama koje se ne mogu koristiti na način koji je opasan.

Član 37 - Ograničenje kretanja gledalaca

37.01 Organizator utakmice mora da preduzme mere da obezbedi da gledaoci ne mogu da prelaze iz jednog sektora na drugi.

37.02 Ako je potrebno imati više od jedne grupe gledalaca u određenom sektoru, razdvajanje mora postojati između njih, putem ograde koja ne može da se preskoči i koju kontroliše obezbeđenje, ili stvaranjem "prostora u koji ne može da se uđe" koji je bez gledalaca i u kojem je samo obezbeđenje.

Član 38 - Prolazi za publiku

38.01 Organizator utakmice mora da preduzme mere da bi se osiguralo da svi prolazi za publiku, koridori, stepenice, vrata, kapije i putevi ka izlazima u slučaju opasnosti budu oslobođeni od svih prepreka, koje bi mogle da uspore slobodan protok gledalaca.

Član 39 - Vrata i kapije

39.01 Organizator utakmice mora da preduzme mere da obezbedi sledeće:

- a) sva izlazna vrata i kapije na stadionu, i sve kapije koje vode od prostora za gledaoce do prostora za igru, ostaju otključana dok su gledaoci na stadionu;
- b) svaka od ovih vrata i kapija je sve vreme čuvana od strane posebno određenog redara, koji ih čuva od nasilništva i obezbeđuje hitne prolaze u slučaju hitne evakuacije;
- c) nijedna od ovih vrata ili kapija ne smeju biti zaključani ključem, ni pod kakvim okolnostima.
- d) u slučaju izlaznih vrata i perimetarskih kapija koja su kontrolisana i otvaraju se iz udaljenosti elektronski ili magnetski, kontrola funkcionisanja takvog mehanizma mora biti locirana u kontrolnoj sobi stadiona. Sistema otvaranja na daljinu se mora testirati pre svake utakmice na stadionu.

Član 40 - Zaštita prostora za igru

40.01 Organizator utakmice mora da se postara da su igrači i zvaničnici utakmice zaštićeni od upada gledalaca u prostor za igru. Ovo može da se postigne na razne načine, uključujući na primer, upotrebu jedne ili više sledećih mera, u zavisnosti od pojedinačnih okolnosti:

- a) prisustvo osoblja za bezbednost u ili blizu prostora za igru;
- b) rovovi dovoljne širine i dubine;
- c) konfiguracija sedenja po kojoj gledaoci u prednjem redu sede u visini iznad arene i koja čini upad u prostor za igru manje verovatnim, ako ne i nemogućim;
- d) transparentni ekran ili ograda koje ne mogu da se preskoče, koje se mogu ili postaviti za stalno, ili učvrstiti na takav način da mogu biti sklonjene kad god se smatra da njihova upotreba nije neophodna za neku utakmicu.

40.02 Koji god oblik zaštite od upada na teren da se koristi, mora sadržati adekvatne načine za gledaoce da pobegnu u prostor za igru u hitnim slučajevima, sem ako, po overenom mišljenju javnih vlasti, adekvatni načini hitne evakuacije otpozadi i/ili sa strane već ne postoje, što bi bilo dovoljno da spreči nepotrebnu upotrebu prostora za igru u tu svrhu.

40.03 Tip zaštite koji se usvoji protiv upada mora biti odobren od strane javnih vlasti i ne sme predstavljati opasnost za gledaoce u slučaju panike ili hitne evakuacije.

Član 41 - Kontrolna soba na stadionu

41.01 Organizator treba da osigura integrисani pristup aktivnostima bezbednosti, sigurnosti i usluga putem kontrolne sobe na stadionu, TV sistema zatvorenog kola i sistemima nadgledanja i komunikacije.

41.02 Komesar za bezbednost, policijski komesar za utakmicu i predstavnici drugih službi u hitnim slučajevima treba da su locirani u kontrolnoj sobi, da bi mogli da odgovore na incidenta na stadionu i njegovim delovima.

41.03 Stadionski TV sistem zatvorenog kola treba da koristi komesar policije za utakmicu i komesar za bezbednost da bi se nadgledali gledaoci i svi pristupi i ulazi stadiona, kao i svi prostori koji se posmatraju u okviru stadiona.

41.04 Sistemom treba da se upravlja i kontroliše iz kontrolne sobe, a od strane komesara policije za utakmicu, komesara za bezbednost i njihovog osoblja.

41.05 Za stacione kategorije 2, 3 i 4, kako je i definisano u Pravilniku UEFA za infrastrukturu stadiona (2018), kopije sledećih dokumenata se moraju držati u kontrolnoj sobi stadiona i moraju biti na raspolaganju za inspekciju UEFA:

- a) svi planovi za hitne slučajeve, a za rešavanje glavnih incidenata na stadionu ili u njegovoј blizini;
- b) svi planovi za vanredne situacije koje je pripremio komesar za bezbednost u saradnji sa službama koje deluju u hitnim slučajevima i drugim agencijama, a da bi se rešavali incidenti na stadionu koji mogu biti štetni po javnu bezbednost i sigurnost, ili uznemiriti uobičajene procedure na stadionu. Ti planovi moraju detaljno navoditi posebne mere koje će se preduzeti i odgovornosti službi za hitne slučajeve i drugih;
- c) plan za evakuaciju stadiona u hitnim slučajevima, sa detaljima procedura za obezbeđivanje da u hitnom slučaju svi ugroženi gledaoci i učesnici mogu da dođu do bezbednog ili razumno bezbednog mesta za vreme propisano nacionalnim zakonom. Ako taj vremenski period nije naveden u nacionalnom zakonu, maksimalno vreme evakuacije u hitnim slučajevima bi trebalo da varira između dva i po i osam minuta, u zavisnosti od stepena rizika požara. I dok, u praksi, gledaoci mogu da se evakuišu na teren u nekom hitnom slučaju, to ne bi trebalo da je deo kalkulacije vremena evakuacije u hitnim slučajevima;
- d) kao deo šireg planiranja za vanredne sitacije na stadionu, komesar za bezbednost bi, u saradnji sa upravom stadiona i nacionalnom agencijom odgovornom za borbu protiv terorizma, trebalo da pripremi antiteroristički plan za stadion koji bi trebalo da se proverava i testira tokom vežbi više agencija. Antiteroristički plan za stadion bi trebalo da je u saglasju sa planovima za vanredne situacije i hitne slučajeve i planovima u vezi sa evakuacijom.

U slučaju stadiona kategorije 1, gde nema kontrolne sobe, planovi bi trebalo da su spremni i na raspolaganju na unapred određenoj lokaciji u okviru stadiona.

Član 42 - Ponovljeni snimci na velikom ekranu

42.01 Organizator utakmice mora da osigura da prikazi utakmice na velikom ekranu stadiona nisu datkvi da ohrabre ili iniciraju bilo koji oblik nereda u masi. Prikazi moraju da poštuju principe fer pleja i ne sme ih pratiti zvuk.

Član 43 - Sistem javnog oglašavanja

43.01 Sistem javnog oglašavanja na stadionu mora biti takav da može jasno da se čuje i unutar i van stadiona u svim okolnostima, posebno uzimajući u obzir veliku buku u gledalištu.

43.02 Obučeni spikeri koji znaju da se obrate gostujućim stranim navijačima na njihovom maternjem jeziku moraju biti na raspolaganju kada je to potrebno. Ako je to moguće, koristiće se najavljavač čiji je glas poznat gostujućim navijačima sa njihovog stadiona.

43.03 Najave preko javnog sistema oglašavanja moraju biti strogo neutralnog karaktera. Sistem javnog oglašavanja ne sme da se koristi:

- a) za objavu političkih poruka;
- b) za podršku domaće ekipe;
- c) za bilo koju vrstu diskriminacije protiv gostujuće ekipe.

Član 44 - Političko delovanje

44.01 Promocija ili objava, na bilo koji način, političkih poruka ili bilo kakvog političkog delovanja unutar stadiona ili u njegovoj neposrednoj blizini strogo je zabranjena pre, tokom i posle utakmice.

Član 45 - Provokativna delovanja i rasizam

45.01 Organizator utakmice, zajedno sa komesarom policije za utakmicu i komesarom za bezbednost, mora da spreči svako provokativno delovanje od strane navijača unutar stadiona ili u njegovoj neposrednoj blizini (neprihvatljivi nivo verbalne provokacije od strane gledalaca prema igračima ili protivničkim navijačima, rasističko ponašanje, provokativni natpisi ili zastave, itd.).

45.02 Ukoliko se tako nešto dogodi, organizator utakmice, komesar policije za utakmicu i komesar za bezbednost moraju da intervenišu preko javnog sistema oglašavanja ili da uklone svaki uvredljiv materijal.

45.03 Redari moraju da skrenu pažnju policije na svaki ozbiljan čin neadekvatnog ponašanja, uključujući i rasističke uvrede, tako da prekršioci mogu biti uklonjeni sa stadiona, ukoliko policija to odluči.

45.04 Organizator utakmice i savezi ili klubovi učesnici moraju da primene i usvoje plan UEFA o rasizmu od 10 tačaka (videti aneks A).

45.05 S tim u vezi, organizator utakmice i savezi ili klubovi učesnici se podsećaju na sledeće:

- a. Rezolucija Evropski fudbal ujedinjen protiv rasizma, jednoglasno usvojen od strane Kongresa UEFA 24. maja 2013. (videti Aneks B);
- b. Uputstva za zvaničnike utakmica u slučajevima rasističkog ponašanja na fudbalskim stadionima, odobreno od strane IO UEFA na sastanku 1/2. jula 2009. (videti Aneks C).

Član 46 - Zadržavanje navijača na stadionu

1. Ako komesar policije za utakmicu ili komesar za bezbednost odluči da, iz bezbednosnih razloga, grupa navijača treba da bude zadržana na stadionu za period vremena dok se drugi navijači ne raziđu, kad god je to moguće ova odluka treba da je unapred javljena gostujućem savezu ili klubu, tako da mogu tu informaciju da prenesu svojim navijačima. U svakom slučaju:
  - a) odluka da se grupa navijača zadrži mora biti objavljena preko javnog sistema oglašavanja na jeziku dotične grupe navijača;
  - b) objava mora biti ponovljena malo pre završetka utakmice;
  - c) organizator utakmice mora obezbedi da, tokom ovog perioda zadržavanja, zadržani navijači imaju pristup osveženju i sanitarnim objektima;
  - d) ako je to moguće, zadržani navijači će biti zabavljeni (muzika, video tabla koja pokazuje rezultat, itd), da bi se pomoglo da vreme čekanja prođe brže i da bi bili mirni;
  - e) moraju bit redovno obaveštavani o tome koliko još vremena moraju da čekaju pre nego što će im biti dozvoljeno da napuste stadion.

V   Finalne odredbe

Član 47 - Nepoštovanje pravilnika

47.01 Svako kršenje ovog pravilnika može biti kažnjeno od strane UEFA, u skladu da Discplinskim pravilnikom UEFA.

Član 48 - Aneksi

48.01 Svi aneksi ovog pravilnika čine njegov integralni deo.

Član 49 - Važeća verzija

49.01 Ako postoje razlike u tumačenju engleske, francuske ili nemačke verzije ovog pravilnika, engleska verzija će biti merodavna.

Član 50 - Usvajanje, ukidanje i stupanje na snagu

50.01 Ovaj pravilnik je usvojen od strane Izvršnog odbora UEFA na sastanku održanom 29. maja 2019.

50.02 Ovaj pravilnik zamenjuje Pravilnik UEFA o bezbednosti i sigurnosti (2006).

50.03 Stupa na snagu 15. juna 2019.

Za Izvršni odbor UEFA:

Aleksander Čeferin
Predsednik

Theodore Theodoridis
Generalni sekretar

Baku, 29. maja 2019.

Aneks A: Plan UEFA o rasizmu u 10 tačaka (član 45.04)

1. Izdati izjavu u kojoj stoji da klub neće tolerisati rasizam, uz jasan navod koja će mera biti preduzeta protiv onih koji su uključeni u rasističko ponašanje. Izjava bi trebalo da bude štampana u svim programima za utakmice i stalno i jasno postavljena oko stadiona.
2. Imati objave preko javnog sistema oglašavanja koje osuđuju rasističko navijanje na utakmicama.
3. Postaviti kao uslov za vlasnike sezonskih ulaznica da ne učestvuju u rasističkom ponašanju.
4. Preduzeti mere za sprečavanje prodaje rasističke literature unutar i van stadiona.
5. Preduzeti disciplinske mere protiv igrača koji su uključeni u rasističko ponašanje.
6. Kontaktirati druge klubove da bi se osiguralo da razumeju politiku kluba o rasizmu.
7. Dati podsticaj zajedničkoj strategiji redara i policije protiv rasističkog ponašanja.
8. Ukloniti sve rasističke grafite sa stadiona, to tretirati kao hitnu stvar.
9. Usvojiti politiku jednakih mogućnosti u vezi sa zapošljavanjem i davanjem usluga.
10. Raditi sa svim drugim grupama i agencijama, kao što su sindikat igrača, navijači, škole, volonterske organizacije, omladinski klubovi, sponzori, lokalne vlasti, lokalna preduzeća i policija, da bi se razvili proaktivni programi i

napredovalo u podizanju svesti u borbi protiv rasističkog ponašanja i diskriminacije.

Aneks B: Rezolucija "Evropski fudbal ujedinjen u bobi protiv rasizma" (član 45.05a)

1. Statutom UEFA, kao glavni cilj, definisana je promocija fudbala u Evropi u duhu mira, razumijevanja, fer pleja i bez diskriminacije bilo koje vrste.
2. Shodno tome, i lista 11 ključnih vrednosti UEFA sadrži poruku da će UEFA usvojiti pristup nulte tolerancije protiv rasizma.
3. Kroz istih 11 vrednosti poručuje se da fudbal mora dati primer. Fudbal ujedinjuje ljude i prevazilazi razlike. Poštovanje je zbog toga ključni princip igre.
4. Na ovoj osnovi, evropski fudbal je ujedinjen u čvrstom uverenju da rasizam i ostali oblici diskriminacije moraju biti izbačeni iz fudbala, jednom i zauvek.
5. UEFA i njene članice na ovaj način iskazuju odlučnost da će udvostručiti napore kako bi iskorenili rasizma iz fudbala. Oštrite sankcije moraju biti uvedene za bilo koji oblik rasističkog ponašanja koji pogađa igru.
6. Sudije treba da zaustave, privremeno prekinu ili čak trajno prekinu utakmicu ukoliko dođe do rasističkih incidenata. Prateći uputstvo UEFA u tri koraka, utakmica se prvo zaustavlja i daje se javno upozorenje. Drugi korak, utakmica se privremeno prekida na određeni vremenski period. Treći korak, a nakon konsultacije sa komesarima za bezbednost, utakmica se trajno prekida ukoliko rasističko ponašanje ne prestane. U tom slučaju, odgovorna ekipa gubi utakmicu forfeom.

7. Svaki igrač ili zvaničnik ekipe za koga se utvrdi da je kriv za rasističko ponašanje mora biti suspendovan na najmanje deset utakmica (ili odgovarajući vremenski period za predstavnike klubova).

8. Ukoliko navijači kluba ili nacionalne reprezentacije budu uključeni u rasističko ponašanje, to mora biti kažnjeno (za prvi prekršaj) delimičnim zatvaranjem stadiona, a vezano za sektor gde se incident dogodio. Za drugi prekršaj, to mora biti kažnjeno zatvaranjem celog stadiona, kao i novčanom kaznom. Pored toga, navijačima za koje se utvrdi da su krivi za rasističko ponašanje državne vlasti bi trebalo da ubuduće zabrane prisustvovanje utakmicama.

9. Klubovi i nacionalni savezi su obavezni da pokrenu programe za podizanje svesti kako bi se zaustavio rasizam. Osim toga, disciplinske kazne za svako rasističko ponašanje treba da prate ti programi za podizanje svesti, koji mogu biti sprovedeni i uz pomoć različitih antirasističkih organizacija. Edukacija će pomoći da se ovaj problem predstavi, kako fudbalskoj, tako i široj zajednici.

10. Igrači i treneri moraju biti i lideri u borbi protiv rasizma. Dignite glas protiv rasizma – to će biti jedna od vaših obaveza prema fudbalu.

11. UEFA je u potpunosti posvećena ovim strogim kaznama i politici podizanja svesti, i svi nacionalni savezi podržavaju primeni sličnih politika, uzimajući u obzir njihove vlastite okolnosti na domaćem tlu. Suština fudbala je biti lider, kako na terenu, tako i van njega. Evropski fudbal je ujedinjen u borbi protiv rasizma. Zaustavimo rasizam. Sada.

Aneks C: Uputstva za zvaničnike utakmica u slučajevima rasističkog ponašanja na fudbalskim stadionima (član 45.05b)

1. Zaustavljanje utakmice u slučaju ozbiljnih rasističkih incidenata

a. Kada sudija postane svestan (posebno ako je obavešten od strane delegata UEFA preko četvrtog zvaničnika) rasističkog ponašanja (posebno rasističkih povika, uvreda i vike, natpisa, itd.), i ako je, po njegovom mišljenju, takvo rasističko ponašanje velike snage i intenziteta, on će, u primeni Pravila 5 igre, zaustaviti utakmicu i zamoliti za objavu preko sistema javnog obraćanja (na jeziku obe ekipe), u kojoj će se zahtevati da publika odmah prestane sa takvim rasističkim ponašanjem.

b. Utakmica se može nastaviti tek pošto se objava da.

2. Suspenzija utakmice u slučaju ozbiljnih rasističkih incidenata

a. Ako rasističko ponašanje ne prestane kada se utakmica nastavi (tj. korak 1 je neefikasan), sudija će privremeno prekinuti utakmicu, na razuman vremenski period (npr. na 5 do 10 minuta) i tražiti od ekipa da odu u svlačionice. Delegat UEFA će, preko četvrtog zvaničnika, pomoći sudiji u određivanju da li je rasističko ponašanje prestalo posle koraka 1.

b. Tokom ovog vremenskog perioda, sudija će ponovo zamoliti da se doobjava preko sistema javnog obraćanja, zahtevajući od publike da odmah prestane sa takvim rasističkim ponašanjem i upozoravajući ih da to može da dovede i do toga da se utakmica prekine u potpunosti.

c. Tokom ovog prekida, sudija će se konsultovati sa delegatom UEFA, komesarom za bezbednost UEFA i relevantnim policijskim i stadionskim organima o mogućim sledećim koracima, posebno o mogućnosti trajnog prekida utakmice.

3. Potpuni prekid utakmice u slučaju ozbiljnih rasističkih incidenata

a. Ako rasističko ponašanje ne prestane ni pošto se utakmica nastavila (tj. korak 2 je neefikasan), sudija će, kao zaista poslednje rešenje, definitivno prekinuti utakmicu. Delegat UEFA može, preko četvrtog zvaničnika, da pomogne sudiji u određivanju da li je rasističko ponašanje prestalo posle koraka 2.

b. Međutim, svaka odluka sudije da prekine utakmicu u tim okolnostima će biti doneta tek pošto su primenjene sve ostale moguće mere i pošto je procenjen uticaj prekida utakmice na bezbednost igrača i publike, i to iscrpnim konsultacijama sa delegatom UEFA, komesarom za bezbednost UEFA i relevantnim policijskim i stadionskim organima. U principu, prekid utakmice je podložan dogovoru uključenih strana.